

Szkatułka na perły architektury

Zewnętrzna przebudowa zamku

Aż do XVIII w., wokół dwóch renesansowych budynków zamkowych rozciągała się średniowieczna budowla i ruiny wieży obronnej. Dziedziniec zamykał znajdujący się przy wejściu zameczek.

Zamek, wraz z otoczonym murami ogrodem, zajmował całą wyspę pośrodku rzeki Indre.

Od strony wioski, dziedziniec otaczały zabudowania rolne. Pod koniec XVII w., na ich miejscu wybudowano dwa symetryczne budynki gospodarcze, poprzedzone dziedzińcem w kształcie półksiężycy i długą aleją obramowaną drzewami.

Park w stylu angielskim*

Od 1825 r., markizowie de Biencourt odwadniali łąki w celu założenia parku w stylu angielskim*.

Z koncentrycznych alejek można podziwiać piękno zamkowych fasad. Obecność natury jest w parku wszędzie odczuwalna dzięki licznym odnogom rzeki Indre, nad którymi pochylają się drzewa. W parku wysadzono egzotyczne gatunki drzew: cedry atlantyckie, sekwoje, amerykańskie cypryśniki błotne i miłorzęby japońskie.

Powstanie lustra, w którym odzwierciedla się architektura zamku

Piętnastowieczny wał obronny*, tworzący taras u podnóża zamku, został usunięty podczas prac restauratorskich w latach pięćdziesiątych XX w. Dzięki temu, spowolniony progami nurt rzeki ma pełnić rolę lustra, w którym odbija się zamkowa architektura.

Glosariusz

Wał obronny: położony u podnóża zamku taras, na którym umieszczano działa armatnie.

Kandelabr, tutaj w znaczeniu: motyw złożony z różnych elementów i ornamentów w kształcie liści, pnących się wokół pionowej osi.

Park w stylu angielskim: park krajobrazowy, naśladujący malowniczość naturalnego pejzażu.

Pilaster: pionowa i płaska ozdoba, przypominająca wyglądem kolumnę i pełniąca podobną funkcję.

Quattrocento: wczesny okres renesansu we Francji od końca XV w. do lat dwudziestych XVI w.

Putto, l. mn. putti: postać małego dziecka, aniołka lub amorka

Przęsło: powierzchnia ograniczona przez dwie linie pionowe.

Informacje praktyczne

Przeciętny czas zwiedzania: 1,5 godz.

Zwiedzanie z komentarzem w języku francuskim.

Audio-przewodniki w języku francuskim, angielskim, niemieckim, włoskim i hiszpańskim.

Zwiedzanie przystosowano dla osób niepełnosprawnych.

Centre des monuments nationaux wydaje serię przewodników po zabytkach francuskich, w tłumaczeniu na wiele języków. Publikacja "Éditions du patrimoine" można nabyć w sklepiku-księgarni.

Centre des monuments nationaux
Château d'Azay-le-Rideau
37190 Azay-le-Rideau
tél. 02 47 45 42 04
fax 02 47 45 26 61

www.monuments-nationaux.fr

Zamek Azay-le-Rideau

Klejnot architektury renesansowej

Świadectwo awansu społecznego

W 1510 r., posiadłość i zamek obronny w Azay nabył Gilles Berthelot, który rozpoczął przebudowę malowniczej siedziby w stylu włoskim. Okazałość budowli miała symbolizować szlachecki tytuł, jaki nadano jej właścicielowi w związku z objęciem stanowiska królewskiego notariusza i sekretarza. Po poślubieniu Philippe Lesbahy, zdolny finansista, zrobił wkrótce, za panowania Franciszka I, zawrotną karierę. Pomagał mu w tym krewny, Semblançay, superintendent królewskich finansów. Kiedy Semblançay został oskarżony o malwersacje, a następnie stracony, Berthelot uciekł. Franciszek I skonfiskował zamek i ofiarował go w 1537 r. swojemu towarzyszowi broni, Antoine Raffinowi.

Ponowne odrodzenie

Zamek ok. 1820.
litografia
autor: Langlumé

Potomkowie Antoine Raffina zamieszkiwali zamek do końca XVIII w. W 1791 r., posiadłość nabył markiz Charles de Biencourt.

Arystokrata i jego potomkowie przywrócili zamkowi dawny splendor. Założyli w szczególności duży park romantyczny. Pod koniec XIX w., ostatni z markizów, w wyniku bankructwa, zmuszony został do sprzedania posiadłości. Państwo zakupiło zamek i część parku w 1905 r.

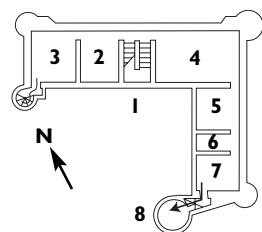
Fasady od strony dziedzińca

Fasady o regularnym układzie przęseł*, na które składają się rzędy umieszczonych nad sobą okien, są typowe dla epoki quattrocento*. Okna wszystkich kondygnacji otoczone są pilastrami*, które przecinają poziome gzymsy, tworząc w ten sposób ozdobną szachownicę. Wysokie lukarny na dachu podkreślają wrażenie pionowego wysmuklenia budowli, zaakcentowanego także za pomocą zdobień wielkiej klatki schodowej. Od strony wody, budynki ozdobione zostały wieżyczkami z nadwieszonymi narożami.

I Wielkie schody

Wielkie schody, których częścią jest także główne wejście do zamku, znajdowały się pierwotnie na osi fasady. Składają się z loggi umieszczonych na trzech kondygnacjach i zwieńczonych frontonem, który podkreśla pionową linię budynku. Fasada klatki schodowej jest bogato zdobiona zarówno motywami gotyckimi, takimi jak elementy drobnej architektury czy sklepienie nisze, jak też renesansowymi ornamentami: fryzami z ornamentami roślinnymi, putti*, kandelabrami* i pilastrami* z rombami.

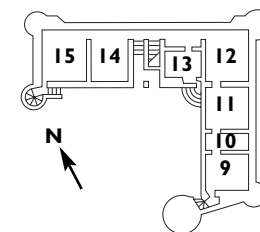
We Francji, jest to jeden z pierwszych przykładów schodów z prostą balustradą, umieszczonych pośrodku głównego budynku, a nie, zgodnie ze średniowiecznym zwyczajem, w dobudowanej wieży. Wewnątrz klatki, nad każdym biegiem schodów, znajduje się sufit z kasetonami ozdobionymi medalionami portretowymi.

pierwsze piętro

Pomieszczenia szlachty

- 2 Przedpokój** apartamentu znajduje się po lewej stronie.
- 3 Komnata królewska** znajduje się za przedpokojem. W 1619 r., zamieszkał w niej Ludwik XIII, przebywający z wizytą u Pana na zamku Azay.
- 4 W wielkiej sali**, znajdującej się po drugiej stronie schodów, organizowano dawniej bale i ucztę. Przestronność sali podkreśla wykwintny gzyms. Kolumny i pilastry* majestatycznego kominka są dziełem renesansowych rzeźbiarzy. Salamandra i dewiza, które zdobiją okap kominka, a także fryz z ornamentami liści pod gzymsem, namalowane zostały w stylu iluzjonistycznym w połowie XX w. Sugerują one jak mogłaby wyglądać zakończona dekoracja.
- 5 Następna komnata**, mająca mniejsze rozmiary, jest pierwszym pomieszczeniem apartamentu, położonego pomiędzy dziedzińcem i ogrodem.
- 6 Wąski gabinet**, w którym prawdopodobnie, w XVI w., miała znajdować się kaplica.
- 7 Pokój pana domu**: układ pomieszczenia pozwala przypuszczać, że Gilles Berthelot wybrał je na swoją komnatę. Okna wychodzące na dziedziniec, ogród i rzekę odrestaurowano, podobnie jak okna wielkiej sali, wzorując się na zachowanych do dziś rzadkich dziełach renesansowego snycerstwa. W dolnej części okien znajdują się ażurowania z ornamentami.
- 8 Kręcone schody** prowadzą do prywatnego wejścia do apartamentu Gilles'a Berthelot.

parter

Parter

- Markizowie de Biencourt urządzili na parterze pomieszczenia służące do przyjmowania gości.
- 9 W bibliotece** znajduje się kominek; ściany wyłożone są boazerią i tapetami z malowanego płótna.
- 10 Dawne przejście** między dziedzińcem i ogrodem zostało podwyższone i zamknięte przez ród de Biencourt, dzięki czemu powstał uroczy gabinet ze sklepieniem.
- 11 W jadalni** zachowała się zastawa stołowa ze znakami herbowymi rodu de Biencourt.
- 12 W kuchni**, której podłogę podwyższono, zachował się kominek i renesansowy zlew. W kuchni znajduje się sklepienie krzyżowo-żebrowe i studnia, dostępna również z sąsiedniego pomieszczenia.
- 13 Spiżarnia** służyła w XVI w. do przechowywania i wydzielania żywności.
- 14 Salę bilardową** zdobiją osiemnastowieczne gobeliny z manufaktury w Beauvais, przedstawiające sceny myśliwskie.
- 15 Salon Biencourt** odzyskał ciepły nastrój, który panował w nim w XIX w., dzięki bogatej kolekcji malarstwa, portretów historycznych i fotografii markizów i ich małżonek.

* Wyjaśnienia znajdują się na odwrocie ulotki.